

Rozpoczynam wolontariat

Pakiet dla wolontariusza

**Lambda
Warszawa**

1997–2007

www.warszawa.lambda.org.pl

Rozpoczynam wolontariat

Pakiet dla wolontariusza

Stowarzyszenie Lambda Warszawa

www.lambda.org.pl

Warszawa 2007

Spis treści

Wstępniak	5
Parę słów o Lambdzie	7
Historia Stowarzyszenia	7
Misja i cele	8
Władze Stowarzyszenia	8
Co się u nas dzieje?	13
Pomoc i wsparcie	13
Edukacja, informacja i rozwój	17
Współpraca	19
Finansowanie	24
Parę słów o wolontariacie	26
Wolontariat w Lambdzie	30
Rodzaje wolontariatu w Lambdzie	30
Wolontariat w praktyce	30
Kodeks Etyczny Wolontariuszki / Wolontariusza	31
Uregulowania prawne	
funkcjonowania organizacji pozarządowych i wolontariatu	34
Prawo a organizacje pozarządowe	34
Prawo a wolontariat	35
Statut Stowarzyszenia Lambda Warszawa	38
If you are foreigner	45

Wstępniak

Dziesięć lat temu – gdy w grupie kilku osób – głównie studentów i studentek warszawskich uczelni zakładaliśmy Lambdę Warszawa – myśleliśmy o jednej rzeczy: powinno być w Warszawie miejsce, gdzie geje i lesbijki będą mogli czuć się swobodnie, gdzie będą mogli otrzymać pomoc specjalisty, spotykać się na gruncie innym niż klub i spokojnie o sobie i ze sobą rozmawiać. Tak powstało nasze Stowarzyszenie.

Dzisiaj działamy na wielu płaszczyznach – jesteśmy miejscem, gdzie uzyskacie pomoc psychologów i prawników; spotkacie się u nas na grupach spotkaniowych i wsparcia; będziecie mogli korzystać z programu „Bezpieczniejsze Związki”; możecie zadzwonić do naszego Telefonu Zaufania; możecie skorzystać z biblioteki i archiwum; możecie się włączyć w akcje społeczne, które organizujemy lub współorganizujemy; możecie wreszcie zainicjować własną grupę czy akcję, a my udostępniemy Wam naszą siedzibę!

Warto z nami pracować, warto być naszym wolontariuszem lub wolontariuszką – jesteśmy najbardziej doświadczoną organizacją LGBT w Polsce, nasze wolontariuszki i wolontariusze włączani są we wszystkie obszary działalności Stowarzyszenia – od pomocy przy jednorazowych akcjach, po zarządzanie całym projektem międzynarodowym, organizujemy profesjonalne treningi, możesz u nas poznać innych interesujących i ciekawych świata ludzi – takich jak Ty. To tylko kilka z powodów, dla których warto rozpocząć wolontariat w Lambdzie!

Mam nadzieję, że po przejrzaniu tej publikacji zastukacie do nas i włączycie się w tworzenie naszego Stowarzyszenia!

Do zobaczenia!

Krzysiek Kliszczyński
Przewodniczący Lambdy Warszawa

Parę słów o Lambdzie

*„Niesprawiedliwość w jednym miejscu
jest zagrożeniem dla sprawiedliwości wszędzie”.*

Martin Luter King

Historia Stowarzyszenia

Stowarzyszenie Lambda Warszawa powstało w październiku 1997 r. Założyli je aktywiści Ośrodka „Rainbow”, który funkcjonował wcześniej jako organizacja nieformalna. Ośrodek „Rainbow” mieścił się wtedy w Warszawie, przy ul. Śniadeckich 1/15 i działał od maja 1995 r. do grudnia 1997 r. W dawnym ośrodku prowadzony był Telefon Zaufania dla lesbijek, gejów i ich bliskich, Grupa Akademicka, Samopomocowa Grupa Młodzieżowa, Grupa Chrześcijańska, Spotkaniowa Grupa Ogólna. W godzinach pracy Ośrodka czynna też była czytelnia i wypożyczalnia książek oraz bieżącej prasy.

W listopadzie 1997 r., dzięki wsparciu UNDP (Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju), Stowarzyszenie przeprowadziło program „Propagowanie bezpieczniejszych zachowań seksualnych wśród lesbijek i gejów”. W ramach realizacji projektu wydano ulotkę na temat bezpieczniejszego seksu męsko-męskiego, rozpoczęto szkolenie streetworkerów oraz przeprowadzono trzydniowy warsztat dla osób z całej Polski, pracujących w telefonach zaufania dla lesbijek i gejów. Wszystkie te działania zostały bardzo pozytywnie ocenione zarówno przez UNDP jak i współpracujące ze Stowarzyszeniem organizacje: Inicjatywę Gdańską, Lambdę Olsztyn, Lambdę Poznań i Lambdę Szczecin. Dzięki nawiązanym i odnowionym podczas realizacji projektu kontaktom, w marcu 1998 r. zostało założone Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Lesbijsko – Gejowskich. Obowiązki koordynatora powierzono naszemu Stowarzyszeniu. W ramach Porozumienia postanowiono po raz pierwszy złożyć do UNDP wspólny wniosek o dotację na realizację programu „Profilaktyka HIV/AIDS wśród lesbijek i gejów”.

Od tamtego czasu Stowarzyszenie nieprzerwanie realizuje szeroki wachlarz działań o charakterze pomocowym, informacyjnym, edukacyjnym i rozwojowym, aktywnie angażując się w szereg inicjatyw mających na celu poprawienie sytuacji osób LGBT (lesbijek, gejów, osób bi- i transseksualnych).

Misja i cele

Misją Stowarzyszenia Lambda Warszawa jest budowanie pozytywnej tożsamości lesbijek, gejów, biseksualistów i transseksualistów oraz kształtowanie wobec nich akceptacji społecznej.

Dla realizacji swojej misji Stowarzyszenie stawia sobie następujące **cele**:

- Szerzenie tolerancji społecznej wobec zjawiska homoseksualizmu.
- Kształtowanie pozytywnej świadomości kobiet i mężczyzn homoseksualnych.
- Propagowanie zasad postępowania zapobiegającego zarażeniu wirusem HIV i innym infekcjom przenoszonym drogą płciową.
- Przeciwdziałanie dyskryminacji, w szczególności dyskryminacji ze względu na orientację seksualną.

Władze Stowarzyszenia

Władzami Stowarzyszenia są:

1. Walne Zebranie,
2. Zarząd,
3. Komisja Rewizyjna.

Walne Zebranie – jest najwyższą władzą Stowarzyszenia. Może być ono zwyczajne lub nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zebranie zwoływane jest raz na 12 miesięcy. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji Rewizyjnej, albo na żądanie co najmniej 1/3 liczby członków Stowarzyszenia. Nadzwyczajne Walne Zebranie jest zwoływane w terminie do 30 dni od daty złożenia wniosku i obraduje nad sprawami, dla których zostało zwołane. Uchwały Walnego Zebrania zapadają zwykłą większością głosów obecnych i uprawnionych do głosowania członków¹.

Zarząd – w jego skład wchodzi od 4 do 6 osób, w tym minimum 2 kobiety i 2 mężczyzn.

Do kompetencji Zarządu należy:

- Kierowanie bieżącą działalnością Stowarzyszenia.
- Reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz.
- Podejmowanie uchwał o skreśleniu członków.
- Zwoływanie Walnych Zebrań.
- Zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia.
- Ustalenie wysokości składek członkowskich i regulaminu ich opłacania
- Występowanie do Walnego Zebrania z wnioskami o nadanie członkostwa honorowego.

---

¹ Prawo głosu posiadają członkowie zwyczajni tj. osoby pełnoletnie, które zobowiążą się do akceptacji Statutu, wypełnią deklarację członkowską, zostaną przyjęta w poczet członków uchwałą Zarządu Stowarzyszenia oraz mają opłacone składki członkowskie. Prawo głosu przysługuje także członkom założycielom Stowarzyszenia.

- Podejmowanie uchwał, dotyczących przyjęcia w poczet członków i ustania członkostwa.
- Realizacja uchwalonego przez Walne Zebranie programu Stowarzyszenia oraz innych uchwał Walnego Zebrania.

Zarząd zbiera się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na miesiąc.

Komisja Rewizyjna – jest organem kontroli wewnętrznej Stowarzyszenia. Przeprowadza co najmniej raz w roku kontrole całokształtu działalności Stowarzyszenia. Komisja Rewizyjna ma prawo występowania do Zarządu z wnioskami, wynikającymi z kontroli i żądać wyjaśnień. Ponadto do jej obowiązków należy składanie sprawozdań na Walnym Zebraniu i zgłaszanie wniosku o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi oraz prowadzenie okresowej kontroli opłacania składek członkowskich. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą być jednocześnie członkami Zarządu.

Kadencja Władz trwa dwa lata kalendarzowe, od 1 stycznia do 31 grudnia następnego roku, wyjątkowo kadencja władz wybranych w roku 2007 trwa do lipca 2009 roku, a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym, bezwzględna większością głosów obecnych na Zebraniu.

Uchwały Zarządu i Komisji Rewizyjnej zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków tych władz.

Członkowie władz pełnią swe funkcje społecznie – to znaczy, że nie otrzymują za swoją pracę wynagrodzenia.

Na walnym zebraniu członków Stowarzyszenia w dniu 7 lipca 2007 roku wybrano nowy Zarząd Stowarzyszenia. W jego skład weszły następujące osoby:

Krzysztof Kliszczyński

– Przewodniczący

O sobie: *Skończyłem Stosowane Nauki Społeczne na Uniwersytecie Warszawskim, prowadzę zajęcia ze studentami, działam i wędruję. Od lipca 2007 roku jestem przewodniczącym Lambdy Warszawa; razem z moim partnerem – Rafałem – współorganizuję w Polsce kampanię Rady Europy „Każdy Inny – Wszyscy Równi”; skończyłem Szkołę Praw Człowieka, a w 2007 roku przed strasburskim trybunałem udało mi się – razem z kilkoma innymi osobami – wygrać z Lechem Kaczyńskim proces o zakaz „Parady Równości”. Współzakładałem warszawski festiwal filmów amatorskich „Jutro Filmu” (organizowany przez Stowarzyszenie „Pro Varsovia”) oraz Festiwal Filmowy „Pryzmat”.*

Lubię działać, pracuję w Lambdzie jako telefonista Telefonu Zaufania, Kocham Warszawę (kiedyś wreszcie skończę mój doktorat poświęcony przemianom Warszawy po 1989 roku) i uwielbiam podróżować :)

Kontakt: kkliszczynski@lambdawarszawa.org

Agnieszka Górka (Mewa)

– Wiceprzewodnicząca

O sobie: *Kobieta, pedagożka, socjoterapeutka, edukatorka i doradczyni z zakresu HIV/AIDS, edukatorka seksualna Towarzystwa Rozwoju Rodziny. W Lambdzie od 7 (chyba) lat. Trafiłam tu przypadkiem, ale nie żałuję, czasem w złości trzaskam drzwiami. Na co dzień wychowawczyni, liderka w Młodzieżowym*

Ośrodku Socjoterapii „Kąt” Zakochana w Rumunii, herbacie, Amelii Nothomb i Pawle. Poza tym, to co ważne w moim życiu to przyjaciele, rower, Kraków, przytulne mieszkanko na Grochowie (wciąż jeszcze nowe) no i praca. Praca, bo zwraca wszystko co w nią włożę, bo nieustannie uczy, zaskakuje, stawia wyzwania i tęskni ;)

Kontakt: agorska@lambdawarszawa.org

Tomasz Komorowski

– Sekretarz Zarządu

O sobie: *Jestem studentem V roku rzadko spotykanego działu Społecznej Psychologii Informatyki i Komunikacji na SWPS. Jednym z moich zainteresowań jest psychologia, co jest oczywiste ze względu na wykłady, na które uczęszczam. Zajmuję się*

między innymi komputerami oraz nowoczesną technologią, a co za tym idzie, wszystkim, co jest z tym związane. Cały swój wolny czas poświęcam swojemu ukochanemu chłopakowi. Moją pasją jest fotografia. Uwielbiam wychodzić wieczorem na taras i ujarzmić przyrodę moim aparatem. Czasami zapraszam swoich znajomych i urządzamy sesje gier fabularnych (RPG) połączone z całonocnym maratonem jedzeniowym. Jak większość osób, nie stronię od aktywności fizycznej, która przejawia się u mnie jazdą na deskorolce i rollkach.

Kontakt: tkomorowski@lambdawarszawa.org

Adam Koleśnik

– Członek Zarządu

O sobie: *Jestem absolwentem I Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie, obecnie pracownikiem naukowo-dydaktycznym w uczelni. Od listopada 2002 roku pracuję w programie profilaktyki HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową „Bezpieczniejsze Związki”. Do podjęcia pracy w Lambdzie skłoniły mnie moje*

osobiste doświadczenia dotyczące osób żyjących z HIV, a także chęć wykorzystania swojej wiedzy dla promowania zdrowia seksualnego i zasad bezpieczniejszego seksu. Od lipca 2007 roku zajmuję się w Zarządzie Lambdy polityką międzynarodową, którą uważam za niezwykle istotną dla rozwoju naszego Stowarzyszenia i profesjonalizacji prowadzonych w nim działań. Moją pasją życiową są anatomia człowieka i dydaktyka, co nie pozostawia zbyt wiele czasu na zainteresowania pozazawodowe. Tym niemniej, nie odmawiam sobie drobnych przyjemności, a zwłaszcza spotkań z przyjaciółmi przy dobrym posiłku przyrządzonym wspólnie z moim partnerem. Znajduję także czas na weekendowe wypadki do klubu.

Kontakt: akolesnik@lambdawarszawa.org

Krzysztof Zabłocki

– Członek Zarządu

O sobie: *Mam tyle lat, że już nawet nie pamiętam, kiedy się urodziłem. Jestem anglistą, pracuję na Uniwersytecie Warszawskim, tłumaczę literaturę angloamerykańską i francuską. Zdarza się, że i coś napiszę.*

Moim translatorskim opus magnum jest Matka Boska Kwietna Jeana Geneta. Polecam, choć to starocie.

Interesuję się literaturą i kulturą w „całej jej rozciągłości” (film, teatr, sztuki plastyczne). Lubię podróżować. Moim ulubionym filmem jest „Śmierć w Wenecji” Viscontiego, ulubionym malarzem David Hockney, zaś ulubionym polskim autorem Michał Witkowski. Sami swoi... hm... Ulubioną kobietą – Kazia Szczuka... Kocham camp, czyli przerafinowany (czasem samoświadomy) kicz...

Kontakt: kzablocki@lambdawarszawa.org

Rzeczniczka prasowa Stowarzyszenia

Rzeczniczka na bieżąco uczestniczy w wywiadach, dyskusjach i spotkaniach w radiu, telewizji i prasie oraz na różnorodnych forach, spotkaniach i odczytach, które dotyczą sytuacji lesbijek i gejów w Polsce, Marszów i Parady Równości, i innych wątków związanych z tematyką homoseksualną.

Rzeczniczką prasową Stowarzyszenia jest **Yga Kostrzewa. Jest jedyną osobą, obok Członków Zarządu, która może wypowiadać się w imieniu Stowarzyszenia w mediach. Inni członkowie Stowarzyszenia i jego wolontariusze muszą każdorazowo otrzymać zgodę Rzeczniczki.**

Yga o sobie: *Działam w Lambdzie już 10 lat... Początki były chyba banalne, nie było innych organizacji i temat nie był jeszcze tak medialny. Chciałam działać w organizacji LGBT, gdyż jestem urodzoną społeczniczką już od najmłodszych lat. Chcę działać dla innych i widzieć, iż przynosi to efekty. Z wykształcenia jestem ekonomistką, zawodowo pracuję od 10 lat w reklamie. Od 13 lat żyję w związku partnerskim, mamy 2 koty i od niedawna małego psa. Jestem wiel-*

ką zwolenniczką coming outu i wszystkich do niego namawiam.

Kontakt: rzecznik@lambda.org.pl, tel. +48 668 376 722

Co się u nas dzieje?

Pomoc i wsparcie

Wszystkie działania pomocowe prowadzone są w ramach **Centrum Informacyjno – Pomocowego Lambda Warszawa**. Osoby zaangażowane w tę formę działalności posiadają odpowiednie przygotowanie merytoryczne do pracy o charakterze terapeutycznym lub paraterapeutycznym, weryfikowane podczas angażowania wolontariuszki/wolontariusza do pracy przez Komisję Pomocową.

Wolontariuszy zaangażowanych w świadczenie wsparcia i pomocy obowiązują zasady etyczne, zapisane w kodeksie etycznym wolontariatu. **Oferowana w ramach Centrum pomoc jest bezpłatna.**

Pomoc psychologiczna i prawna

W ramach oferty pomocowej Lambdy Warszawa staramy się zapewnić stałe dyżuru psychologów i prawników. Minimum dwa razy w miesiącu dyżurują psychologowie kliniczni, minimum raz w miesiącu – prawnicy cywiliści. Także w Telefonie Zaufania pracują psychologowie oraz prawnicy (dyżur prawnika w TZ – każdy ostatni piątek miesiąca).

Trudno określić zakres udzielanej pomocy – sami wiecie, że do psychologa idziemy wtedy, gdy czujemy, że takie spotkanie jest nam potrzebne. Powodów może być tysiące...

Idąc do prawnika zazwyczaj mamy bardzo sprecyzowane zapotrzebowanie – czy to będzie interwencja w sprawie dyskryminacji czy też pomoc przy napisaniu pisma procesowego.

Jeśli chciałbyś / chciałybyś dołączyć do zespołu psychologów i prawników Lambdy musisz spełnić następujące kryteria:

- posiadać wyższe wykształcenie psychologiczne / prawnicze;
- dysponować wolnym czasem przynajmniej raz w miesiącu – na dyżur minimum czterogodzinny;
- mieć rozeznanie w problematyce środowiska LGBT;
- lubić pomagać innym;

Koordynator: Krzysiek Kliszczyński
kkliszczynski@lambdawarszawa.org

Grupa docelowa: wszystkie osoby chcące skorzystać z pomocy psychologa lub prawnika

Cały nasz psychologiczny i prawniczy zespół powinien uczestniczyć w superwizjach, prowadzonych przez specjalistów – chyba, że jest pod opieką superwizora w innym miejscu. Powinien również uczestniczyć w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

Program „Bezpieczniejsze związki”: profilaktyka HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową skierowana do mężczyzn uprawiających seks z mężczyznami

Koordynatorka: Agnieszka Górka
(Mewa)
agorska@lambdawarszawa.org

Grupa docelowa: Przede wszystkim mężczyźni (ale kobietom nie odmawiamy) homoseksualni, biseksualni i heteroseksualni podejmujący zachowania seksualne z mężczyznami w tym mężczyźni świadczący usługi seksualne; mający wątpliwości i pytania dotyczące zdrowia seksualnego, a przede wszystkim bezpieczeństwa swoich kontaktów seksualnych.

W ramach projektu prowadzimy działania informacyjne, edukacyjne, poradnicze. Z uwagi na grupę docelową pracujemy metodą outreach. To znaczy, że nie siedzimy w lokalu i nie czekamy na klienta, tylko działamy w przestrzeni otwartej, bezpośrednio w jego środowisku. Nasze miejsca pracy to: ulica – streetworking, kluby gejowskie – partyworking, portale internetowe i czaty – networking. Oprócz udzielania porad i odpowiedzi na najdziwniejsze pytania rozdajemy także tzw. gadżety, między innymi: prezerwatywy, lubrykanty, chusteczki do higieny intymnej. Kierujemy się filozofią redukcji szkód, nie chcemy zmieniać naszych klientów i ich stylu życia, akceptujemy ich wybory, a jesteśmy po to by dostarczyć im informacji o tym

jak zachowywać się bezpieczniej. Na osoby, którym nie wystarcza rozmowa w klubie, na ulicy lub przez internet, raz w tygodniu czekamy w naszym lokalu. Przychodząc do Nas mogą uzyskać poradę indywidualną, dostać namiary na przyjaznych lekarzy, prawników, psychologów oraz punkty testowania w kierunku HIV; wziąć udział w warsztatach, a przede wszystkim posiedzieć w przyjaznej atmosferze, pogadać, pożartować, pospierać się, wypić herbatę lub kawę. Wśród naszych klientów są osoby o różnym statusie społeczno – materialnym, dla tych, którym jest najtrudniej mamy też coś do zjedzenia oraz możliwość wyprania i wysuszenia swoich rzeczy. Od kilku lat nasz projekt jest finansowany i doceniany przez Biuro Polityki Społecznej Miasta Stołecznego Warszawy. W tym roku zostaliśmy członkiem Ogólnopolskiej Sieci Organizacji Streetworkerskich.

Jest nas siedmioro, specjalnie dobranych i wyselekcjonowanych ;) pracowników. Nie mamy poczucia misji. Każdy z nas ma swoje preferencje co do miejsca i stylu pracy, ale ta mieszanka daje dobry efekt w postaci wszechstronnego zespołu. To co na pewno nas łączy to fakt, że ta praca nas kręci.

Telefon zaufania dla gejów, lesbijek i ich bliskich

Nasz Telefon Zaufania funkcjonuje w tej chwili cztery razy w tygodniu – od wtorku do piątku, w godzinach 18.00–21.00. W roku 2008 chcemy dodać jeszcze jeden dzień pracy – poniedziałek. Dyżurujący w TZ to zazwyczaj osoby po studiach psychologicznych, socjologicznych lub pokrewnych, po naszych wewnętrznych szkoleniach dotyczących specyfiki pracy w gejowsko-lesbijskiej linii pomocowej, osoby empatyczne i zaangażowane w swoją pracę.

Odbierając telefony spotykamy się z różnorodną tematyką – od samoakceptacji, poprzez wychodzenie z ukrycia, relacje z rodziną i przyjaciółmi, po poszukiwanie życiowych partnerów i tworzenie dobrego związku. Rozmawiamy o tym co to znaczy kochać, o tym jak dbać o siebie i swoją „drugą połowę”. Odpowiadamy na pytania dotyczące zdrowia i zasad bezpieczniejszego seksu. Informujemy o tym co się dzieje w Lambdzie i o tym, gdzie znaleźć przyjaznego psychologa lub lekarza.

Jeśli chciałbyś / chciałybyś dołączyć do naszego zespołu musisz spełnić kilka kryteriów:

- wskazane jest Twoje wyższe wykształcenie psychologiczne lub socjologiczne (ale to nie warunek);
- musisz przejść rozmowę kwalifikacyjną z psychologiem;
- musisz przejść szkolenia dotyczące pracy w Telefonie Zaufania;
- jeśli nie jesteś psychologiem – musisz przejść kilkumiesięczny staż w TZ;
- musisz mieć minimum 23 lata;
- musisz być osobą empatyczną;
- musisz mieć rozeznanie w problematyce środowiska LGBT;
- musisz lubić pomagać innym.

Jak pokonasz te wszystkie „musisz” i po pierwszej rozmowie usłyszysz od osoby dzwoniącej „dzięki, że jesteście” – na pewno uznasz, że warto było :)

Cały nasz zespół telefonistów zobowiązany jest do uczestnictwa w superwizjach, prowadzonych przez specjalistów – psychologów, oraz do uczestnictwa w szkoleniach podnoszących nasze kwalifikacje (zazwyczaj dwa razy w roku). Dyżurujemy 3–4 razy w miesiącu, co 6–8 tygodni spotykamy się na superwizjach.

Koordynator: Krzysiek Kliszczyński
kkliszczynski@lambdawarszawa.org

Grupa docelowa: Każdy – kto ma jakikolwiek problem związany ze swoją nieheteroseksualną tożsamością, chce porozmawiać o tym jak to jest być gejem lub lesbijką albo chce się dowiedzieć o tym co się dzieje w środowisku LGBT – może zadzwonić pod nasz Telefon Zaufania: **022/628 52 22**.

Pomoc przez komunikator internetowy Gadu-Gadu

Koordynatorka: Alexandra Kamińska
(Alex)

alexandra.kaminska@gmail.com

Grupa docelowa: Osoby homoseksualne, biseksualne i transseksualne oraz ich znajomi i bliscy. Każdy kto zgłosi się po pomoc uzyska wsparcie.

O sobie: Ukończyłam psychologię społeczną w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej (specjalizacja – terapia grupowa), oraz studia podyplomowe Terapii Poznawczo-Behawioralnej (Cognitive Behavioural Therapy) prowadzone przez specjalistów Uniwersytetu w Oxfordzie (Oxford Cognitive Therapy Center). Od 2006 roku pracuję z uchodźcami, najpierw w organizacji międzynarodowej Lekarze Bez Granic, obecnie szpitalu MSWiA. Od 2001 roku współpracuję ze Stowarzyszeniem Lambda Warszawa, gdzie między innymi wprowadziłam i koordynowałam pomoc Osób Zaufania (doradztwo indywidualne), prowadziłam grupę wsparcia dla kobiet przygotowującą do coming out'u. Wprowadziłam również i koordynuję pomoc dla osób homoseksualnych przez komunikator internetowy Gadu-Gadu. Jestem współautorką książki „Coming out. Ujawnienie orientacji psychoseksualnej – zaproszenie do dialogu.”

Wolny czas spędzam wędrując po Tatrach, wspinając się lub fotografując.

Pod numerem **Gadu-Gadu 1286102** dyżurują osoby, które służą pomocą i wsparciem, odpowiadają na trudne pytania.

Nie ma ustalonego dnia ani godzin dyżurów, najczęściej odbywają się one jednak w poniedziałki w godz. 20:00–21:30, wówczas status GG widoczny jest jako „dostępny”. Jeśli w danym momencie dyżurujący nie będzie mógł rozmawiać, będzie miał ustalony status „zaraz wracam” oraz podaną godzinę, o której będzie ponownie dostępny.

Osoba dyżurująca na GG postara się pomóc, pomoże znaleźć wyjście z trudnej sytuacji, ułatwi zaakceptowanie własnej seksualności.

Pomoc przez Gadu-Gadu nie jest terapią ani psychoterapią. Osoby pracujące jako konsultanci na Gadu-Gadu nie są psychologami. Nie są to też osoby przypadkowe – każdy konsultant przechodzi rozmowę kwalifikacyjną oraz szkolenie. Są po to, by pomóc poprzez rozmowę, ale nie podają gotowych rozwiązań, bo takie nie istnieją.

Gwarantujemy pełną anonimowość i dyskrecję.

Edukacja, informacja i rozwój

Grupa akademicka

Od siebie: *Krótką quasi-historia o tym czemu znalazłem się w Lambdzie: Banalizując można powiedzieć, że miałem nawiedzenie niczym Sz(P)aweł w drodze do Damaszku, tylko, że owo nawiedzenie miało charakter zupełnie świecki. Nawróciłem się na myślenie, że nie ma neutralnej pozycji w świecie. Nie ma pozycji biernego obserwatora, który jedynie wyciąga wnioski. Że zawsze jesteśmy w miejscu, które ma wpływ na otaczający świat, choćby tylko przez utrzymywanie pewnego stanu. Więc pomyślałem – może warto coś zmienić? Może warto działać? Dlatego jestem tutaj.*

Koordynator: Paweł Wiszomirski
pwiszomirski@lambdawarszawa.org

Grupa docelowa: Studenci i wolontariusze, ogólnie każdy kto chce działać, w szczególności gdy planuje samodzielne tworzenie projektów.

Będę jednym z prowadzących grupę akademicką, ale wolałbym określenie: jednym z moderatorów, chociaż nie wiem czy i to słowo jest tutaj odpowiednie. Chciałbym by grupa zajmowała się analizami różnych opisów, konstruktów naszej rzeczywistości, od tej tradycyjnej, przez neoliberalną po rozpoznania lewicowe. Czy się one wzajemnie wykluczają? Czy każda z nich dąży do zawłaszczenia tego co nazywamy prawdą lub rzeczywistością? Czy wręcz przeciwnie – może wzajemnie się uzupełniają i stanowią swoistą przeciwwagę dla siebie samych aby osiągnąć pewne pozytywne rezultaty obserwacji.

Po co owo „rozpoznanie”? Jest potrzebne by ludzie w grupie akademickiej mogli pisać projekty w ramach Stowarzyszenia. By mogli mieć wpływ na otaczającą rzeczywistość. A to nie jest możliwe bez jakiś wstępnych założeń i rozpoznań, które niosą za sobą konkretne próby rozwiązań, ingerencji w otaczające środowisko społeczne.

Grupa spotkaniowa dla dziewczyn Gennema

Spotkania grupy odbywają się 2 razy w miesiącu. Grupa działa przez cały rok, bez przerwy wakacyjnej. W spotkaniach uczestniczy średnio od 5 do 10 osób. Tematyka zajęć jest bardzo różna, zależna od uczestniczących osób. Jako że jest to grupa otwarta, bywa, iż na każdym spotkaniu ma ona inny skład. Uczestniczki najczęściej poruszają tematy i problemy związane ze swoją orientacją seksualną, związanymi z tym problemami rodzinnymi i interpersonalnymi. Mówi się także o samotności, relacjach w związkach, ich trwałości/nietrwałości.

Grupa dyskusyjna dla chłopaków

Koordynator: Bartek
chlopaki@lambdawarszawa.org

O sobie: Kończę studia na Politechnice Warszawskiej, jestem zatem raczej tzw. „techniczny”. Interesują mnie jednak zagadnienia z zakresu rozwoju osobistego itp. Lubię kontakt z ludźmi. Dwa lata uczęszczałem na grupę, którą w tym roku prowadzę. Mam psa, fretkę i faceta (nieko-

niecznie w tej kolejności :)

Mile widziane są osoby w każdym wieku, które potrzebują lub po prostu chcą porozmawiać w miłym gronie z innymi gejami. Nie jest to typowa grupa wsparcia, ale rozmowa w gronie pozytywnie nastawionych ludzi, mających podobne przeżycia. Dzielimy się doświadczeniem i poglądami na różne istotne dla nas sprawy: coming-out, relacje w rodzinie, nawiązywanie relacji partnerskich, związki itp.

Z biegiem spotkań nawiązują się znajomości i przyjaźnie. Czasem organizujemy grupowe wyjście do kina lub spotkanie towarzyskie u kogoś w domu.

Grupa dla osób transseksualnych

Grupa spotyka się dwa razy w miesiącu. Uczestniczą w niej osoby transseksualne oraz osoby, dla których bliska jest ta problematyka. Tematyka spotkań dotyczy konfrontacji z rodziną, kontaktów z lekarzami i procesu zmiany płci, nawiązywania relacji partnerskich. Poruszane są także kwestie polityczne związane z transseksualizmem jak również aspekty religijne. Spotkania cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem. Przeciętna liczba uczestników to 15–20 osób.

Biblioteka

Biblioteka gromadzi kilkaset książek i publikacji dotyczących życia i twórczości gejów, lesbijek (szerzej LGBT) oraz bliskiej tematyki. Znajdują się tam pozycje mające już kilkanaście lat jak i te najnowsze jak „Tęczowy elementarz”. Nowe pozycje są sukcesywnie dokupywane. Każdy może wypożyczyć książkę, zostawiając dane kontaktowe do siebie. Trzeba pamiętać, aby książkę zwrócić!

Z biblioteki korzystają ci, którzy poszukują książek o tematyce, z wątkami homoseksualnymi lub też szukają książek potrzebnych na studia związanych z tą tematyką. Mogą z niej korzystać wszyscy, a nie tylko członkowie i członkinie Stowarzyszenia. Część zbiorów jest dostępna wyłącznie na miejscu.

Archiwum wycinków prasowych

Posiadamy wieloletnie archiwum, gdzie pierwsze wycinki pojawiły się w latach 80. Część tego cennego archiwum otrzymaliśmy od zlikwidowanej kilka lat temu Inicjatywy Gdańskiej. Wycinki ułożone są w kategoriach, ale większa ich część nie jest skategoryzowana

(wymaga to ciągłej pracy archiwisty, którego brak). Dlatego z ostatnich 3 lat wycinki są poukładane chronologicznie. Obecnie rocznie publikuje się ponad 600 różnych artykułów na temat homoseksualności, lesbijek, gejów (szerzej LGBT), HIV/AIDS i tematów zbliżonych. Większość z tych artykułów jest drukowana z elektronicznej wersji publikacji, część jest oryginałem wyciętym z danego czasopisma. Z roku na rok tych artykułów jest coraz więcej.

Z archiwum korzystają głównie osoby piszące prace – magisterskie, licencjackie i zaliczeniowe na uczelni, związane z tematyką LGBT, HIV/AIDS i wydarzeniami wokół społecznego odbioru lesbijek i gejów a także z historią; dziennikarze też czasem tu zaglądną.

www.lambda.org.pl

Wpisując adres www.lambda.org.pl lub www.warszawa.lambda.org.pl wejdziecie na naszą stronę internetową. Znajdują się tam wszelkie informacje dotyczące naszego Stowarzyszenia, a na stronie startowej znajdziecie newsy na temat naszej codziennej pracy, w tym szkoleń przeznaczonych dla wolontariuszy.

Stworzyliśmy także specjalną zakładkę WOLONTARIAT, w której znajdziecie najnowsze ogłoszenia dotyczące poszukiwanych pracowników. Staramy się ją aktualizować raz w tygodniu!

Współpraca

W swojej pracy Stowarzyszenie Lambda Warszawa współpracuje z licznymi partnerami w kraju i za granicą. Są wśród nich organizacje pozarządowe działające na rzecz lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transseksualnych (LGBT), instytucje rządowe i międzynarodowe. Współpraca ta przyjmuje rozmaity charakter: od wymiany doświadczeń, przez uczestnictwo w różnego rodzaju inicjatywach, po wspólną realizację projektów.

Współpraca z organizacjami w Polsce

Najważniejszymi organizacjami LGBT, z którymi współpracujemy są:

- **Kampania Przeciw Homofonii** – ogólnopolska organizacja pozarządowa działająca od 2001. Stowarzyszenie zajmuje się promowaniem postaw tolerancji wobec przedstawicieli mniejszości seksualnych w polskim społeczeństwie, organizowaniem akcji mającym na celu przeciwdziałanie homofobii oraz walką o prawa osób LGBT. Stowarzyszenie wydaje bezpłatny dwumiesięcznik „Replika” poruszający tematykę społeczno-kulturalną. KPH jest szczególnie znana ze swoich kampanii społecznych, takich jak „Niech nas zobaczą” czy „Co się gapisz, pedale? Co się gapisz, lesbo?”. **www.kampania.org.pl**
- **Porozumienie Lesbijek (LBT)** powstało pod koniec 2004 roku. Łączy organizacje i grupy nieformalne oraz osoby nie zrzeszone, działające na rzecz środowiska

LGBT. Skrót LBT oznacza lesbijki, biseksualistki, kobiety transseksualne i transgendery. Porozumienie Lesbijek walczy o wzmocnienie obecności i widoczność LBT w życiu społeczno-politycznym, przełamywanie stereotypów, dotyczących LBT, społeczną akceptację wobec LBT, prawną i rzeczywistą równość, bez względu na płeć, tożsamość/orientację seksualną oraz wiek, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, status społeczno-ekonomiczny i wyznanie, o zaprzestanie wszelkiej przemocy ze względu na płeć i tożsamość/orientację seksualną, zaistnienie świadomości (i wrażliwości) feministycznej w środowisku LGBT oraz o zaznaczenie obecności lesbijek, biseksualistek i osób transseksualnych w ruchu feministycznym.
www.porozumienie.lesbijek.org

Współpracujemy także z **Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej**, odpowiadającym za działania w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną (**<http://www.dyskryminacja.gov.pl>**).

Jesteśmy członkiem założycielem **Fundacji Równości**, organizującej **Paradę Równości (www.paradarownosci.pl)**, odbywającą się raz w roku w Warszawie manifestacją grup mniejszościowych, w tym i lesbijek i gejów. Manifestacja ta daje wyraz naszemu sprzeciwowi wobec dyskryminacji i ignorowaniu mniejszości, w tym mniejszości seksualnych w życiu społeczno-politycznym.

Jesteśmy także członkami Kapituły Tęczowego Lauru, nagrody przyznawanej osobom zasłużonym w działaniach na rzecz tolerancji, równouprawnienia i pomocy mniejszościom.

Jesteśmy członkiem grupy roboczej ds. wykluczeń i dyskryminacji **Federacji Organizacji Służebnych Maziowa (www.mazowia.ngo.org.pl)**, będącej porozumieniem autonomicznych organizacji pozarządowych działających na terenie województwa mazowieckiego. Celem Maziowii jest wspieranie organizacji członkowskich, reprezentowanie ich interesów w kontaktach z samorządami, monitorowanie działań władz wobec organizacji oraz dbanie o przestrzeganie standardów usług świadczonych przez organizacje.

Współpracujemy z wieloma organizacjami, działającymi na polu tolerancji, dyskryminacji, przeciwdziałania HIV/AIDS: **Krajowym Centrum ds. AIDS (www.aids.gov.pl)**, **Urzędem m. st. Warszawy (www.um.warszawa.pl)**. Aktywnie uczestniczymy w budowaniu platformy współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi. Jesteśmy członkami założycielami **Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych – OFOP (www.ofop.org.pl)**.

Aktywnie włączyliśmy się we współtworzenie polskiej **Kampanii Rady Europy “Każdy Inny - Wszyscy Równi” (www.inni-rowni.pl)**.

Współpraca z organizacjami za granicą

Współpraca międzynarodowa jest niezwykle istotna dla podnoszenia jakości pracy naszych wolontariuszy, wymiany doświadczeń oraz podejmowania wspólnych projektów działań na rzecz osób homoseksualnych, biseksualnych i transgenderowych. Stowarzyszenie Lambda Warszawa jest członkiem międzynarodowych stowarzyszeń skupiających organizacje LGBT, takich jak ILGA Europe (International Lesbian and Gay Organisation) czy IGLYO (International Gay, Lesbian, Bisexual, Transgender and Queer Youth and Student Organization), współpracuje również bezpośrednio z organizacjami w różnych krajach. Efektem tych działań są wspólnie podejmowane przedsięwzięcia, np. wymiana młodzieży, wizyty studyjne, udział w projektach europejskich. Za przykład może tu służyć udział członków Stowarzyszenia w międzynarodowym obozie młodzieżowym Summercamp czy wizyta studyjna w organizacjach LGBT różnych miast Holandii zorganizowana dzięki współpracy Lambdy i KPH z COC Haaglanden, haskim oddziałem największej holenderskiej organizacji LGBT. Lambda pozostaje także w kontakcie z zagranicznymi organizacjami pomocowymi. W ubiegłym roku nasi przedstawiciele odwiedzili największe centra pomocowe Nadrenii Północnej – Westfalii. Współdziałamy także z organizacjami zajmującymi się profilaktyką HIV/AIDS i chorób przenoszonych drogą płciową z Austrii, Niemiec, Słowenii, Chorwacji i Bośni w kwestii działań profilaktycznych prowadzonych w Internecie w najpopularniejszych międzynarodowych serwisach randkowych.

Stowarzyszenie Lambda Warszawa, wraz z organizacjami Maneo z Niemiec i S.O.S Homophobia z Francji tworzą Tęczowy Trójkąt Weimarski przyznający corocznie nagrody dla osób zasłużonych dla tolerancji.

Organizacje zagraniczne:

- **The International Lesbian and Gay Association (ILGA)** to ogólnosiwiatowa sieć organizacji i grup działających na rzecz równych praw lesbijek, gejów, osób bi- i transeksualnych. Założona w 1978r. ma obecnie ponad 600 członków. W Europie działa jej regionalny oddział – ILGA-Europe.

www.ilga.org; www.ilga-europe.org

- **The International Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer Youth and Student Organization (IGLYO)** – założona w 1984r. organizacja młodzieżowa powstała jako reakcja na potrzebę lepszej koordynacji pomiędzy lokalnymi, regionalnymi oraz narodowymi młodzieżowymi i studenckimi organizacjami LGBT. Obecnie sieć IGLYO stanowi ważny punkt kontaktowy dla młodzieży LGBT w Europie i poza jej granicami. Celem IGLYO jest m.in. walka z dyskryminacją ze względu na orientację seksualną oraz wspieranie współpracy na poziomie narodowym i regionalnym młodzieżowych organizacji LGBT.

www.iglyo.com

– **Maneo** – nazwa tej niemieckiej organizacji pochodzi z łaciny i oznacza w tłumaczeniu „przetrwam”. Maneo stara się dodać odwagi każdemu, kto stał się ofiarą przemocy i pokazać, że nie trzeba ulegać rezygnacji. Organizacja prowadzi telefon zaufania. Oferta organizacji adresowana jest do gejów, lesbijek i osób biseksualnych, które padły ofiarą przemocy. Może to być np. przemoc na tle seksualnym, przemoc domowa, jak i przejawy dyskryminacji bądź obelgi. Również osoby bliskie oraz świadkowie przemocy mogą się zwrócić do Maneo.

www.maneo.de

– **SOS Homophobia** jest francuskim stowarzyszeniem non-profit, którego celem jest podejmowanie działań przeciw dyskryminacji i przemocy na tle orientacji seksualnej. Powstało ono w 1994r. i opiera swoją działalność prawie wyłącznie na pracy wolontariuszy. Stowarzyszenie pomaga ofiarom działań homofobicznych, prowadzi działania dotyczące prewencji w obszarze homofobii oraz wspiera równouprawnienie osób homoseksualnych.

www.sos-homophobia.org

Finansowanie

Stowarzyszenie Lambda Warszawa, podobnie jak inne organizacje pozarządowe w Polsce jest finansowana głównie ze środków celowych – tzn. przeznaczonych przez grantodawcę na konkretny projekt. Niemniej istnieje szereg innych narzędzi, za pomocą których Stowarzyszenie pozyskuje fundusze.

Składki członkowskie

Ustawa „Prawo o Stowarzyszeniach” mówi, że w statucie obowiązkowo muszą znaleźć się postanowienia dotyczące ustanawiania i zmiany wysokości składek członkowskich. Dlatego też o składkach członkowskich mówi statut Stowarzyszenia, który nakłada na każdego członka obowiązek ich opłacania. Wysokość składki ma wymiar symboliczny – obecnie jest to 5 zł miesięcznie. Składki te są więc traktowane jedynie jako uzupełnienie budżetu.

Dotacja za pomocą strony internetowej

Osoby odwiedzające stronę internetową Stowarzyszenia, mogą wspomóc organizację finansowo. Służy do tego umieszczony na stronie odnośnik do systemu płatności przez Internet. Za jego pomocą osoba pragnąca wesprzeć działania Lambdy Warszawa może zasilić nasze konto nie wychodząc z domu, a konkretnie – przelewając pieniądze ze swojej karty kredytowej bezpośrednio na konto Stowarzyszenia.

Numer konta Lambda Warszawa: VW Bank Direct 47 2130 0004 2001 0259 8738 0001.

Sponsoring

Sponsoring może przybierać różne formy, np. sponsoring finansowy – kiedy sponsor przekazuje środki pieniężne, rzeczowy – sponsor przekazuje określone dobra rzeczowe, oraz usługowy – kiedy na preferencyjnych warunkach sponsorobiorca jest beneficjentem usług świadczonych przez sponsora.

W zamian za oferowaną pomoc sponsorzy oczekują oczywiście, że ze swojej strony Stowarzyszenie będzie promować ich dobre imię. Może się to odbywać poprzez np. umieszczenie informacji o nim lub/i jego logo na stronie internetowej, w widocznym miejscu w naszej siedzibie czy na wydanych z jego pomocą materiałach.

Aby uniknąć niespodzianek i ewentualnych nieporozumień ze sponsorem zazwyczaj zawierana jest nim umowa o sponsoring, która określi wzajemne zobowiązania obu stron.

Darowizny

Darowizna jest umową zawieraną pomiędzy darczyńcą (może nim być zarówno osoba fizyczna i prawna) i obdarowanym. Aby zachęcić potencjalnych darczyńców do przekazywania darowizn np. na cele charytatywne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, czy kulturalne, przekazaną kwotę mogą oni odliczyć sobie od dochodu. Organizacje pozarządowe jako osoby prawne nie płacą podatku od spadków i darowizn. Są jednak zobowiązane do wyodrębnienia w zeznaniu podatkowym kwot otrzymanych z darowizn ze wskazaniem celów, na które zostały one przekazane zgodnie ze sferą działalności pożytku publicznego.

Mechanizm 1% dla OPP

Dzięki nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, każda osoba fizyczna może przekazać na rzecz organizacji pożytku publicznego 1% swojego podatku dochodowego i w ten sposób samodzielnie zdecydować, z kim podzieli się częścią swojego podatku dochodowego, jaki rokrocznie jest zobowiązana zapłacić do budżetu państwa. Mechanizm 1% jest zarezerwowany wyłącznie dla organizacji dysponujących statusem OPP².

Dotacje

Od jednostek administracji publicznej (państwowej i samorządowej) oraz innych instytucji, Stowarzyszenie Lambda Warszawa regularnie otrzymuje dotacje czyli wsparcie finansowe przekazywane najczęściej na realizację konkretnych zadań, uzgodnionych z donatorem i realizowanych w ramach podpisanej z nim umowy.

Aby uzyskać dotację na realizację zadania publicznego, Stowarzyszenie bierze udział w konkursach organizowanych przez jednostki sektora publicznego. W celu uzyskania informacji o ogłaszanych konkursach warto regularnie śledzić strony internetowe władz lokalnych (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Urząd Marszałkowski), centralnych (ministerstwa) i instytucji państwowych (np. Krajowe Centrum ds. AIDS, które jest agencją rządową). Są one zobowiązane do ogłaszania otwartych konkursów, w których udział brać mogą wszystkie podmioty spełniające odpowiednie kryteria, w tym często organizacje pozarządowe.

Organizacje z sektora LGBT mogą również korzystać z wsparcia zagranicznych funduszy zajmujących się wspieraniem ruchu LGBT w krajach Europy Środkowej. Ich oferta jest zróżnicowana zarówno ze względu na finansowane w ich ramach przedsięwzięcia, jak potencjalnych grantobiorców. Należą do nich m. in.: Mama Cash, Astrea Lesbian Foundation for Justice, Global Fund for Women, czy XminusY Solidarity Fund.

---

² Patrz *Słowniczek Wolontariusza*

Parę słów o wolontariacie

Wolontariat to bezpłatne, dobrowolne, świadome działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie.

Dlaczego warto być wolontariuszem?

Dlaczego warto być wolontariuszem? Powodów jest wiele, a wolontariat stwarza każdemu szansę na rozwój własnej osobowości. Oto kilka z nich.

Wolontariat pozwala na:

- rozwijanie posiadanych umiejętności,
- odkrywanie nowych talentów,
- nawiązywanie nowych znajomości i przyjaźni,
- odkrywanie poczucia sensu pomagania innym,
- uzyskanie poczucia satysfakcji,
- pojawienie się w cv ważnej pozycji: byłem/am wolontariuszem/ką,
- ciekawe i twórcze spędzenie wolnego czasu.

Wolontariat jest także ważny, ponieważ:

- uczy wrażliwości na drugiego człowieka,
- jest dobrym przygotowaniem do przyszłej pracy,
- daje możliwość oderwania się od monotonii codziennego życia³

Zanim zdecydujesz się na wolontariat

Zanim zostaniesz wolontariuszem spróbuj odpowiedzieć sobie na kilka prostych pytań:

Czy mam jeszcze wolny czas?

Zastanów się, czy w natłoku zajęć, znajdziesz jeszcze czas na dodatkowe obowiązki. Czy swój wolny czas chcesz poświęcić dla innych. Jeśli tak to sprecyzuj ile masz tego czasu i w jakich dniach i godzinach w ciągu tygodnia. Lepiej jest powiedzieć, że ma się czas w czwartek po południu czy każdego dnia do południa, niż że ma się dużo wolnego czasu. To z pewnością ułatwi dalszy kontakt z organizacją.

Co chcę robić?

Pomyśl jaki rodzaj i forma zajęcia Cię interesuje. Czy chcesz robić to co robisz na co dzień w pracy i tym właśnie wesprzeć Stowarzyszenie, czyli wykorzystywać swoje doświadczenie zawodowe czy zdobyte w szkole umiejętności, np. w zakresie księgo-

³ www.wolontariat.ngo.pl

wości, marketingu, języka angielskiego itp. Czy wolisz zająć się zupełnie czymś innym? Odegraować, oderwać się od pracy i nauki. Zastanów się czy chcesz pracować bezpośrednio z ludźmi? A może wolisz pracę w biurze organizacji – tu możesz pomóc w realizacji projektów, w pracach biurowych, tworzeniu stron internetowych, projektowanie materiałów promocyjnych, organizowaniu wydarzeń itd.

Wolontariat w Polsce w liczbach⁴

- W 2006 roku 21,9%, czyli ok. 6,6 mln. dorosłych Polaków poświęciło swój czas na bezpłatną pracę na rzecz innych. Choć jest to 2 razy więcej niż jeszcze w roku 2001, to po raz pierwszy od dawna rozwój wolontariatu został zatrzymany.
- **Kim są wolontariusze?** Najwięcej wolontariuszy jest wśród osób z wyższym wykształceniem – najczęściej w wolontariat angażowały się osoby młode (studenci i uczniowie). Zdecydowanie rzadziej były to osoby powyżej 55 roku życia.
- **Komu pomagają?** Wolontariusze najczęściej wspierają swoją pracą:
  - organizacje i grupy pomagające najuboższym
  - organizacje i ruchy religijne, parafialne
  - organizacje i grupy działające w sferze edukacji i wychowania.
- **Dlaczego to robią?** Najczęstszym powodem pracy społecznej są dla wolontariuszy ich moralne, religijne i polityczne przekonania (mówi o nich 50% respondentów). 27% angażuje się w wolontariat licząc na odwzajemnienie pomocy w przyszłości. 21% podjęło pracę społeczną ze względu na zainteresowania i przyjemność z jej wykonywania. Mniej więcej tyle samo osób twierdzi, że poświęciło swój czas na rzecz innych, ponieważ nie potrafi odmawiać.

Podstawowe pojęcia – słowniczek wolontariusza:

1% podatku – źródło finansowania organizacji pożytku publicznego, każdy obywatel ma możliwość przekazania 1% należnego podatku wybranej organizacji pożytku publicznego.

Akcja – zorganizowane działanie zmierzające do osiągnięcia jakiegoś celu, np. akcja zbierania książek

Beneficjent – osoba korzystająca z usług, programu itp.

Dotacja – przekazanie pieniędzy; dotacja celowa, ten, kto obdarowuje wskazuje cel, na który ma być przeznaczona

Działalność charytatywna – wspieranie biednych i potrzebujących pomocy; miłosierdzie, dobroczynność, filantropia – od łac. *charitativus* – miłosierdzie chrześcijańskie wobec ubogich, a także działalność skupiająca się głównie na: oświacie, kulturze, nauce

⁴ Dane pochodzą z badania *Wolontariat, filantropia i 1% 2006* przygotowanego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor i Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, zrealizowanego przez firmę SMG/KRC A Millward Brown Company. Badanie na losowej, reprezentatywnej próbie 1007 dorosłych Polaków. Źródło: www.wolontariat.ngo.pl

Działalność dobroczynna – w średniowieczu rozwój filantropii związany był z tradycją chrześcijańską, wówczas to wyodrębnił się nurt filantropii religijnej – określane mianem działalności dobroczynnej

Działalność pożytku publicznego – działalność prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych obejmujące następujące zadania: pomoc społeczną; działalność charytatywną; podtrzymywanie tradycji narodowej; ochrona i promocja zdrowia; promocja zatrudnienia; działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn; działalność wspomagająca rozwój gospodarczy; nauka, edukacja, oświata i wychowanie; kultura, sztuka; ekologia; bezpieczeństwo publiczne; upowszechnianie i ochrona praw i włości człowieka; działania na rzecz integracji europejskiej i inne

Dzień wolontariusza – corocznie obchodzony jest dzień wolontariusza – 5 grudnia; ustanowiony przez UNESCO w roku 1981

Filantropia – dobrowolne przeznaczenie pieniędzy lub darów rzeczowych na rzecz organizacji pozarządowych, ruchów społecznych i religijnych

Grupy samopomocowe – grupy nieformalne, powstające zazwyczaj w środowiskach słabszych lub marginalizowanych

NGO (NGO's) – non governmental organization(s) – organizacja pozarządowa, instytucjonalnie oddzielona od rządu, państwa (w odniesieniu do ogółu organizacji: NGOs).

OPP – organizacja pożytku publicznego

OPS (MOPS) – ośrodek pomocy społecznej, miejski ośrodek pomocy społecznej

Organizacje samopomocy – ich specyfika sprowadza się do tego, że działają na rzecz swoich członków, przykład: organizacja emerytów firmy X w miejscowości Y

Organizacja pozarządowa – organizacja niezależna od administracji (rządu)

Organizacja non-profit – słowo non-profit odróżnia taką organizację od organizacji drugiego sektora – biznesu i podkreśla, że jej działalność nie jest nastawiona na zysk

Organizacje wolontarystyczne – organizacje, których działalność jest w znacznym stopniu oparta na działaniu ochotników, czyli wolontariacie.

Społecznik – człowiek zajmujący się sprawami społecznymi, bezinteresownie pracujący dla dobra społeczeństwa; działacz społeczny.

Społeczeństwo obywatelskie – termin z pogranicza filozofii i socjologii politycznej, to idea bądź typ społeczeństwa; wszelkie formy zaangażowania ludzi wychodzące poza „moją (własną) prywatność”, działanie dotyczące mnie i kogoś obcego; rozgrywa się w przestrzeni publicznej; inicjatywy obywatelskie, ale nie o sformalizowanym charakterze.

Trzeci sektor (3S) – przestrzeń publiczna, która nie jest działalnością gospodarczą nastawioną na zysk ani działalnością państwa, ale wysoko sformalizowana działalnością społeczną, nie jestem państwem, nie jestem rynkiem więc jestem czymś trzecim. Trzeci sektor to nazwa, której używa się wobec ogółu organizacji pozarządowych. Określenie to, przeniesione z języka angielskiego, nawiązuje do podziału dzielącego aktywność społeczno-gospodarczą nowoczesnych państw demokratycznych na trzy sektory. Według tej typologii pierwszy sektor to administracja publiczna, określana też niekiedy jako sektor państwowy. Drugi sektor to sfera biznesu, czyli wszelkie instytucje i organizacje, których działalność jest nastawiona na zysk, nazywany też sektorem prywatnym.

Trzeci sektor to ogół prywatnych organizacji, działających społecznie i nie dla zysku, czyli organizacje pozarządowe (organizacje non-profit)

Wolontariusz – każda osoba fizyczna, która dobrowolnie, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz organizacji i instytucji i osób indywidualnych wykraczając poza więzi koleżeńsko-rodzinne

Wolontariat – bezpłatne, dobrowolne, świadome działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie. Rodzaje wolontariatu: bezterminowy, krótkoterminowy, jednorazowy, okresowy, indywidualny, grupowy itd.

Na podstawie www.wolontariat.org.pl

Wolontariat w Lambdzie

Rodzaje wolontariatu w Lambdzie

Z **wolontariatem stałym** mamy do czynienia wtedy, gdy wolontariusz jest ściśle związany ze Stowarzyszeniem i wykonuje na jego rzecz określone prace. Często wolontariusze stali mają pod opieką określoną grupę ludzi działania (np. grupę spotkaniową), czy zadania (utrzymanie porządku w bibliotece).

Wolontariat stały to taki, w którym ochotnicy w sposób ciągły współpracują z daną organizacją, czy instytucją, wykonują pracę regularnie np. dwa razy w tygodniu, w ustalonych godzinach. Między wolontariuszem a organizacją podpisywana jest najczęściej **porozumienie o współpracy**.

Dla wolontariuszy stale współpracujących ze Stowarzyszeniem Lambda Warszawa organizowane są szkolenia i imprezy okolicznościowe.

Wolontariat akcyjny to taki, gdzie wolontariusze zatrudniani są do pomocy przy jednorazowej albo cyklicznej akcji, odbywającej się raz na pół roku lub raz na kwartał. Takim wolontariatem może być między innymi udział w przygotowywaniu imprezy masowej, takiej jak Global Village. Ogłoszeń dotyczących wolontariatu akcyjnego należy szukać na stronach Stowarzyszenia w zakładce Wolontariat.

Wolontariat w praktyce

Każda wolontariuszka/wolontariusz, działający w naszej organizacji powinna/powinien:

- mieć jasno określony zakres pracy,
- zdawać sobie sprawę z odpowiedzialności związanej z jej wykonywaniem,
- wiedzieć, przed kim jest odpowiedzialny za wykonanie swej pracy i mieć regularny kontakt z tą osobą,
- mieć zapewniony udział w formowaniu programu, w którym uczestniczy; zapewni to reprezentację potrzeb i zainteresowań wolontariusza,
- być chronionym przed jakimkolwiek ryzykiem związanym z wykonywaniem powierzonych mu zadań,
- być objętym ubezpieczeniem od odpowiedzialności,
- mieć satysfakcję z wykonywanej pracy.

Jeżeli zdecydujesz się na wolontariat w naszej organizacji, przed rozpoczęciem pracy w Stowarzyszeniu weźmiesz udział w rekrutacji, dzięki której będziemy mogli zaproponować Ci pracę odpowiadającą Twoim oczekiwaniom i kwalifikacjom.

Jako wolontariuszka/wolontariusz będziesz zobowiązana/zobowiązany do przestrzegania **Kodeksu Etycznego Wolontariusza**, regulującego Twoje prawa i obowiązki oraz określającego standard naszej pracy i wyznawane przez nas wartości.

Jeżeli chcesz zostać naszą wolontariuszką / naszym wolontariuszem, zapoznaj się z ofertami pracy dla wolontariuszy w naszej organizacji, zamieszczanymi na naszej stronie internetowej.

Czym możesz się zająć?

Wolontariusz przydatny jest w **pracach biurowych** – przepisywaniu tekstów na komputer, wysyłaniu faxów, segregowaniu dokumentów itp. Może też **tłumaczyć** teksty z języków obcych czy administrować **stronę internetową** organizacji. Jeśli posiada odpowiednią wiedzę to może **udzielać porad specjalistycznych** (prawnych, psychologicznych). Może też zająć się **koordynacją projektów** czy pisaniem wniosków. Szczególnie ceniona jest własna inicjatywa – jeśli wolontariusz ma własny pomysł na projekt, może wspólnie z władzami Stowarzyszenia zastanowić się na jego realizację. Może również czuwać przy telefonie zaufania lub poprowadzić warsztat na interesujący temat. Wolontariusze mogą wesprzeć **organizację uroczystości, imprez, konferencji**. Mogą także uczestniczyć w **tworzeniu ulotek, folderów**, pomagać przy ich dystrybucji w klubach i innych miejscach spotkań. Można także wziąć udział w **kampaniach społecznych**, zbieraniu podpisów pod petycjami. Właściwie to, co można robić w organizacji zależy od tego, w czym wolontariusz jest dobry, na czym się zna, lub w czym chciał by się szkolić.

Kodeks Etyczny Wolontariuszki / Wolontariusza

W 2003r. został w Stowarzyszeniu przyjęty Kodeks Etyczny obowiązujący naszych Wolontariuszy i Wolontariuszki. Jest on zbiorem zasad, których przestrzeganie jest zobowiązaniem każdego uczestnika wolontariatu.

W przypadku naruszenia zasad etycznych, osoba, która dopuściła się ich złamania, podlega rozstrzygnięciu Komisji Pomocowej. W przypadku stwierdzenia naruszenia postanowień Kodeksu Etycznego wolontariuszka / wolontariusz mógł być odsunięty od pracy pomocowej.

Wolontariuszka / wolontariusz jest osobą podejmującą się społecznie realizacji zadań na rzecz innych ludzi i w tym celu włącza się w działania i programy służące mu. Wolontariusz wierzy w równość wszystkich ludzi i ich prawo do samostanowienia, kieruje się zasadą poszanowania godności, szacunku i autonomii wobec innych ludzi.

Wolontariuszką / wolontariuszem może być każdy, niezależnie od swojej płci, orientacji seksualnej, wieku, stanu zdrowia, religii, stanu majątkowego, pochodzenia, rasy i poglądów.

Wolontariuszka / wolontariusz...

...jest świadoma / świadomy

Wiedz, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom, jakie osobiste motywy Tobą kierują i w jaki sposób na Tym skorzystasz.

...jest skuteczna / skuteczny

Oferując swoją pomoc, bądź przekonana / przekonany o skuteczności tego, co robisz. Bądź zaangażowana / zaangażowany na tyle, na ile pozwala Ci na to Twoja sytuacja osobista. Angażuj się w swoją pracę „całym sercem”.

Pamiętaj, że wszyscy ludzie są równi bez względu na ich płeć, orientację seksualną, wiek, stan zdrowia, religię, stan majątkowy, niepełnosprawność, pochodzenie, rasę i poglądy.

...jest lojalna / lojalny

Zgłaszaj sugestie i przekazuj swoje uwagi Zarządowi i koordynatorom, nie krytykuj żadnej z osób zaangażowanych w działalność Stowarzyszenia wobec klientów lub w ich obecności.

Pamiętaj, że jesteśmy zespołem i na zewnątrz stanowimy jeden zespół – staraj się współpracować ze wszystkimi.

...zachowuje tajemnicę

Zachowuj tajemnicę odnośnie klientów, ich wizerunku, danych, spraw, w które Cię w tajemniczyli; przestrzegaj powierzonych Ci poufnych informacji organizacyjnych.

...przestrzega zasad i zobowiązań

Przestrzegaj wewnętrznych regulaminów i instrukcji. Jeśli masz wątpliwości – pytaj. Przyjęte zasady mają swoje uzasadnienie. Pamiętaj, że kontaktami z mediami zajmuje się tylko Rzecznik Prasowy – nie udzielaj informacji mediom bez jego zgody; nie przedstawiaj się jako przedstawicielka/ przedstawiciel Stowarzyszenia wypowiadając swoje prywatne opinie na użytek mediów.

...jest otwarta / otwarty i komunikatywna/ komunikatywny

Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie dopuść by Twoje wątpliwości i frustracje, wpływały na Twoją pracę z klientami, bądź zmieniły Cię w osobę stwarzającą problemy.

...chętnie uczy się i dba o rozwój osobisty

Rozszerzaj swoją wiedzę i umiejętności, uczestnicz w szkoleniach i superwizjach⁵, staraj się rozwiązywać swoje problemy i sama / sam korzystać z pomocy, gdy to potrzebne. Dbaj o dobrą kondycję psychofizyczną.

Bądź gotowa / gotów do wymiany doświadczeń i poglądów z innymi wolontariuszami Stowarzyszenia.

...nie sprzeciwia się kontroli swoich działań / zadań i jest otwarta / otwarty na ocenę swoich działań

⁵ Superwizja jest formą opieki psychologa nad osobami świadczącymi pomoc innym osobom. Podczas superwizji dzielimy się z fachowcami, a także koleżankami i kolegami ze Stowarzyszenia, swoimi trudnościami, wątpliwościami i pomysłami dotyczącymi naszej pracy.

Bądź otwarta/otwarty na ocenę swojej pracy, która pomoże Ci dowiedzieć się o jej skuteczności, mieć więcej satysfakcji, wykonywać ją najlepiej jak to możliwe.

...jest osobą, na której można polegać

Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłaś / zgodziłeś się robić. Składaj tylko te obietnice, które jesteś w stanie spełnić. Wypełniaj podjęte zobowiązania. Bądź punktualna/ punktualny.

... kieruje się przede wszystkim dobrem klientki / klienta

Przekazuj klientom pełną wiedzę i informacje, zgodne z aktualną wiedzą. Klient sam wybierze, co jest dla niego dobre. Przed rozpoczęciem udzielania pomocy wyjaśnij, jaki jest zakres oferowanej przez nas pomocy, jakie są zobowiązania stron i czego klient może się spodziewać.

...zna swoje możliwości i ograniczenia

Orientuj się w kompetencjach innych wolontariuszy i organizacji – jeżeli nie możesz pomóc – odeślij klienta do nich – nie zostawiaj klienta bez pomocy.

Pamiętaj o zasadzie udzielania pomocy wyłącznie osobom pełnoletnim, mającym pełne prawo

samodecydowania o sobie – osobie niepełnoletniej udziel informacji o ofercie pomocy skierowanej do tej grupy.

...unikaj wchodzenia w bliskie relacje lub zależności z klientami

Pamiętaj o zasadach pracy z klientem. Bliższe kontakty z osobami, którym pomagasz, tworzą relacje mogące przeszkadzać w utrzymaniu bezstronności.

W przypadku rezygnacji z działania, wolontariuszka/ wolontariusz informuje o tym swoich przełożonych co najmniej z miesięcznym wyprzedzeniem, starając się pomóc w miarę możliwości w poszukiwaniu następcy.

Uregulowania prawne funkcjonowania organizacji pozarządowych i wolontariatu

Prawo a organizacje pozarządowe

Działalność organizacji pozarządowych w zakresie pożytku publicznego regulują następujące ustawy:

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, opublikowana w dniu 29 maja 2003 r. (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.)
  - w dalszej części opracowania nazywana ustawą oraz
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, opublikowana w dniu 29 maja 2003 r. (Dz. U. Nr 96, poz. 874 z późn. zm.) – w dalszej części opracowania nazywana przepisami wprowadzającymi.

Przepisy obu wymienionych wyżej aktów prawnych weszły w życie 29 czerwca 2003 r. Jednakże znaczna część regulacji, tj. dotyczące prowadzenia działalności pożytku publicznego oraz związane z uzyskiwaniem statusu organizacji pożytku publicznego, zaczęła obowiązywać od dnia 1 stycznia 2004 r.

Ponadto na podstawie wyżej wymienionych ustaw wydane zostały akty wykonawcze, z których najistotniejsze to:

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 sierpnia 2003 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. Nr 147, poz. 1431),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207).

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie obejmuje swoim zakresem wszystkie organizacje pozarządowe (w definicji jako najważniejsze zostały wymienione fundacje i stowarzyszenia), jak również inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego. Należy jednak zauważyć, że przepisy działu II ustawy, dotyczące działalności pożytku publicznego, stosuje się nie do wszystkich organizacji pozarządowych (wyłączone zostały m.in. fundacje tworzone przez partie polityczne i fundacje

utworzonych przez samorząd terytorialny i Skarb Państwa) oraz kościelnych (wyznaniowych) jednostek organizacyjnych i osób prawnych, a jedynie do takich których cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Ustawa reguluje zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe, tryb, zasady i formy zlecenia realizacji zadań publicznych przez administrację publiczną organizacjom pozarządowym, uzyskiwanie przez organizacje statusu organizacji pożytku publicznego oraz nadzór nad działalnością organizacji pożytku publicznego a także warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

Omawiana ustawa została napisana w duchu realizacji konstytucyjnej zasady pomocniczości. Intencją osób nad nią pracujących było finansowe, instytucjonalne i organizacyjne wzmocnienie sektora organizacji pozarządowych. Założenie jest bowiem takie, że tylko silne i niezależne organizacje obywatelskie mogą być partnerem dla administracji publicznej. Idea subsydiarności zakłada przecież, że wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, kompetencje i zdolność do działania powinny zostać przypisane w pierwszej kolejności obywatelom i ich organizacjom. Dopiero w wypadku, gdy ich działania okazują się niewystarczające do realizacji określonych zadań społecznych i rozwiązania określonych problemów, kompetencje przechodzą na bardziej złożone struktury społeczne, aby w ostateczności jeżeli inne instytucje społeczne okażą się nieskuteczne – przejść w gestię państwa (Monografie i Studia "Subsydiarność", Centrum Europejskie U.W., Warszawa 1996). Dlatego też w ustawie wprowadzono nowy model współpracy organizacji pozarządowych z organami administracji publicznej polegający na nałożeniu na te organy obowiązku współdziałania z organizacjami pozarządowymi.

Z zasadą pomocniczości silnie związana jest koncepcja prywatyzacji wykonywania usług publicznych. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przewiduje daleko idące zmiany w zasadach przekazywania organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych oraz środków finansowych na ich realizację przez administrację publiczną. Wprowadzone zmiany mają na celu wzmocnienie pozycji organizacji wobec administracji oraz umożliwienie jak najszerszego wykonywania usług publicznych przez organizacje obywatelskie – poprzez zapewnienie tym organizacjom równego prawa realizacji zadań publicznych z administracją rządową i samorządową.⁶

Prawo a wolontariat

Ustawa o Działalności Pożytku Publicznego i Wolontariacie określa, jakie są zależności pomiędzy wolontariuszami, a korzystającymi z ich pomocy organizacjami. Część z nich, ze względu na niewielkie możliwości finansowe organizacji, pozostaje martwą literą. Z perspektywy organizacji trzeba jednak wiedzieć, czego potencjalny wolontariusz może od nas oczekiwać i czego my możemy oczekiwać od niego.

Przede wszystkim, korzystający – np. organizacja pozarządowa i wolontariusz zawierają wspólnie umowę zwaną porozumieniem. Musi ono określać zakres, sposób wy-

⁶ Źródło: www.pozYTEK.ngo.pl

konywania świadczeń oraz czas na jaki zostało zawarte. Powinno też zawierać informację o możliwości jego rozwiązania. Jeżeli świadczenie wolontariusza na rzecz organizacji wykonywane jest przez okres dłuższy niż 30 dni porozumienie musi być sporządzone na piśmie. Takiego wymogu nie ma, jeżeli porozumienie strony zawierają na okres krótszy niż 30 dni, ale zawsze gdy wolontariusz tego zażąda, korzystający jest zobowiązany pisemnie potwierdzić treść porozumienia. Poniżej znajdziesz przykładowe porozumienie pomiędzy organizacją i wolontariuszem opracowane w Stowarzyszeniu Lambda Warszawa i używane w codziennej pracy z wolontariuszami stowarzyszenia. Zawarcie porozumienia należy postrzegać nie tylko jako spełnienie ustawowego obowiązku, lecz raczej jako rodzaj kontraktu, którego zawarcie pozwoli wytyczyć ramy współpracy i uniknąć ewentualnych konfliktów pomiędzy organizacją a wolontariuszem.

Dodatkowo warto wiedzieć, że wszelkie koszty poniesione w związku z korzystaniem ze świadczeń wolontariuszy stanowią w przypadku organizacji pozarządowych koszty działalności statutowej. Wartość świadczenia wolontariusza nie może być traktowana jako forma darowizny, jednak w przypadku niektórych konkursów grantowych istnieje możliwość uznania pracy wolontariuszy za część wkładu własnego organizacji wnoszoną do budżetu projektu.

Prawa wolontariusza i wynikające na nich obowiązki organizacji

- wolontariusz ma prawo do zawarcia porozumienia z organizacją, dla której pracuje; organizacja powinna takie porozumienia zawierać,
- na prośbę wolontariusza korzystający z jego świadczeń musi wydać pisemne zaświadczenie o wykonywanej pracy i jej zakresie oraz opinię na temat jego wykonania (często wolontariusze pracują w organizacjach między innymi po to, aby wzbogacić swoje CV i zdobyć dodatkowe umiejętności i oczekują ich potwierdzenia); organizacja nie może mu w takim przypadku odmówić,
- wolontariusz ma prawo do ubezpieczenia w zakresie nieszczęśliwych wypadków (w praktyce można z wolontariuszem uzgodnić na piśmie, że zrzeka się tego prawa),
- wolontariusz ma prawo do zwrotu kosztów podróży i delegacji służbowych na takich samych zasadach jak pracownicy etatowi, a także innych wydatków ponoszonych w związku ze świadczoną na rzecz organizacji pracą, czy szkoleniami jakie wolontariusz w jej ramach bierze udział (dobrze jest ustalić już na początku w jakim zakresie i w jakiej formie następowały będą rozliczenia ewentualnych wydatków),
- wolontariusz ma prawo być poinformowany o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanym świadczeniem (co może mieć znaczenie w przypadku np. pracy z osobami zakażonymi wirusem HIV),
- wolontariusz powinien być informowany o swoich prawach i obowiązkach,
- wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli konieczność takich wymagań wynika z innych przepisów. Dotyczy to takich obszarów, jak np. pomoc społeczna, ochrona zdrowia, nauka, edukacja, oświata i wychowanie. Do organizacji należy tu sprawdzenie, czy wolontariusz rzeczywiście nimi dysponuje.⁷

⁷ Źródło: www.liderzy.org.pl

Wzór umowy z wolontariuszem/wolontariuszką

(WZÓR)

UMOWA ZLECENIA PRACY WOLONTARYSTYCZNEJ

W dniu ..... w ..... pomiędzy Stowarzyszeniem Lambda Warszawa (podać adres),
zwanym w dalszej części Zleceniodawcą,

a Panią / Panem .....

dowód osobisty nr .....

adres zamieszkania .....

zwanym w dalszej części Wolontariuszem, została zawarta umowa następującej treści:

1. Zleceniodawca zleca, a Wolontariusz zobowiązuje się wykonać na rzecz Zleceniodawcy następującą pracę, które obejmują:

1. ....

2. ....

3. ....

szacowanych w łącznym wymiarze na ..... godzin miesięcznie.

2. Rozpoczęcie wykonania prac strony ustalają na dzień ....., a zakończenie do dnia .....

3. Strony zgodnie ustalają, że umowa niniejsza obejmuje pracę o charakterze wolontarystycznym, która ma charakter bezpłatny.

4. Zleceniodawca zobowiązuje się do zwrotu Wolontariuszowi wydatków, wcześniej uzgodnionych ze Zleceniodawcą, które ten poczyni w celu należytego wykonania zlecenia.

5. Zwrot wydatków nastąpi w terminie 30 dni po otrzymaniu od Wolontariusza stosownego rozliczenia wraz z dowodami poniesionych wydatków.

6. Wolontariusz może powierzyć wykonania zlecenia innej osobie, lecz w pełni odpowiada za wykonanie umowy.

7. Wolontariusz zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji w zakresie wykonywanego zlecenia.

8. Wolontariusz zobowiązuje się do przestrzegania Kodeksu Etycznego Stowarzyszenia.

9. Wolontariusz dobrowolnie rezygnuje z ubezpieczenia NW w czasie wykonywania zlecenia.

10. Wolontariusz w ramach swojej pracy zobowiązuje się do uczestniczenia w: naradach dla kierowników projektów/superwizjach/ spotkaniach z kierownikiem projektu (niepotrzebne skreślić)

11. W sprawach nieuregulowanych umową zastosowanie ma kodeks cywilny.

12. Wszelkie zmiany umowy będą dokonywane z zgodą obu stron w formie pisemnej pod rygorem nieważności w postaci aneksów do umowy.

13. Ewentualne spory mogące wyniknąć z umowy będzie rozstrzygał właściwy sąd powszechny.

14. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

ZLECENIODAWCA

WOLONTARIUSZ

Statut Stowarzyszenia Lambda Warszawa

obowiązujący od dnia 6.10.2007 roku

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§1

Stowarzyszenie nosi nazwę Stowarzyszenie Lambda-Warszawa, a w dalszej części statutu jest nazywane Stowarzyszeniem.

§2

1. Terenem działalności Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a siedzibą Miasto Stołeczne Warszawa.
2. Stowarzyszenie może podejmować współpracę i wspierać inne organizacje o podobnym profilu, działające na terenie całego kraju.

§3

Stowarzyszenie jest stowarzyszeniem zarejestrowanym, działającym na podstawie obowiązującego Prawa o Stowarzyszeniach i posiada osobowość prawną.

§4

Stowarzyszenie może być członkiem krajowych i zagranicznych stowarzyszeń o takim samym lub podobnym profilu działania.

§5

1. Stowarzyszenie używa pieczęci i znaków na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów.
2. Godłem Stowarzyszenia jest znak graficzny greckiej litery lambda.

§6

Przynależność do Stowarzyszenia nie świadczy o orientacji seksualnej jego członków.

§7

Stowarzyszenie opiera swą działalność na pracy społecznej ogółu członków.

Rozdział II

Cele Stowarzyszenia

§8

Stowarzyszenie działa na rzecz ogółu społeczeństwa.

Celem Stowarzyszenia jest:

1. Prowadzenie działań związanych z edukacją, w szczególności edukacją społeczną na rzecz tolerancji wobec zjawiska homoseksualizmu, biseksualizmu i transseksualizmu,

2. Promocja zdrowia, w szczególności zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego:
  - kształtowanie pozytywnej świadomości kobiet i mężczyzn homoseksualnych, biseksualnych i transseksualnych,
  - propagowanie zasad postępowania zapobiegającego zakażeniu wirusem HIV i innym infekcjom przenoszonym drogą płciową.
3. Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka, w szczególności działania, związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji, zwłaszcza dyskryminacji ze względu na tożsamość, orientację seksualną i płeć.

Głównymi środkami realizacji celów są:

1. Propagowanie działalności oświatowej i uświadamiającej.
2. Udział w przedsięwzięciach w zakresie walki z HIV/AIDS.
3. Wspieranie i współudział w pracach naukowych oraz szerzenie informacji o naukowych poglądach na temat homoseksualizmu.
4. Odczyty, spotkania, dyskusje, wystawy i inna działalność publiczna ukazująca aspekty życia osób homoseksualnych.
5. Organizowanie własnego poradnictwa i konsultacji w zakresie psychologii, oświaty zdrowotnej i prawa.
6. Prowadzenie działalności wydawniczej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. Gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie wszelkich wydawnictw dotyczących statutowych celów Stowarzyszenia w szczególności poprzez prowadzenie biblioteki i archiwum.

Rozdział III

Członkowie, ich prawa i obowiązki

§9

Członkowie stowarzyszenia dzielą się na:

- członków założycieli,
- członków zwyczajnych,
- członków honorowych,
- członków wspierających.

§10

Członkiem zwyczajnym może być osoba pełnoletnia, która

1. zobowiąże się do akceptacji Statutu,
2. wypełni deklarację członkowską,
3. zostanie przyjęta w poczet członków uchwałą Zarządu Stowarzyszenia,
4. opłaci składki członkowskie za okres sześciu miesięcy z góry

§11

Członkostwo honorowe przyznawane jest przez Walne Zebranie Stowarzyszenia na wniosek Zarządu osobom szczególnie zasłużonym w realizacji celów statutowych Stowarzyszenia.

§12

1. Członkiem wspierającym mogą być osoby fizyczne lub prawne, które zadeklarują poparcie finansowe lub w inny sposób przyczynią się do realizacji celów Stowarzyszenia.
2. Członkowie wspierający – osoby prawne – działają w Stowarzyszeniu za pośrednictwem swego przedstawiciela.

§13

1. Członkom założycielom przysługują wszystkie prawa członka zwyczajnego.
2. Członkowie zwyczajni mają prawo:
  - a) czynnego i biernego prawa wyboru władz Stowarzyszenia, przy czym prawo to nabywa się po trzymiesięcznym okresie przynależności,
  - b) uczestniczyć we wszystkich pracach Stowarzyszenia,
  - c) zgłaszać wnioski dotyczące pracy Stowarzyszenia,
  - d) korzystać z wszelkiej pomocy Stowarzyszenia.
3. Członkom wspierającym i honorowym przysługują wszelkie prawa członka zwyczajnego z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego, a ponadto członkowie honorowi zwolnieni są z obowiązku płacenia składek.

§14

Członkowie zwyczajni mają obowiązek:

- a) brać czynny udział w realizacji celów Stowarzyszenia,
- b) przestrzegać postanowień statutu, regulaminów i uchwał władz,
- c) regularnie opłacać składki członkowskie.

§15

- I. Członkostwo zwyczajne w Stowarzyszeniu ustaje na skutek:
  1. Dobrowolnego wystąpienia zgłoszonego pisemnie Zarządowi,
  2. Skreślenia z listy członków za niepłacenie składek – uchwałą Zarządu, po udzieleniu pisemnego upomnienia,
  3. Wykluczenia – uchwałą Zarządu – za działalność na szkodę Stowarzyszenia,
  4. Śmierci.
- II. Władzą uprawnioną do wykluczania członków jest Zarząd Stowarzyszenia.

§16

1. Od uchwały w przedmiocie skreślenia lub wykluczenia przysługuje – w terminie 30 dni – prawo odwołania do Walnego Zebrania.
2. Uchwała Walnego Zebrania jest ostateczna.

Rozdział IV

Władze Stowarzyszenia

§17

Władzami Stowarzyszenia są:

1. Walne Zebranie,
2. Zarząd,
3. Komisja Rewizyjna.

§18

Kadencja Władz trwa dwa lata kalendarzowe, od 1 stycznia do 31 grudnia następnego roku, wyjątkowo kadencja władz wybranych w roku 2000 trwa do 31 grudnia 2002 roku,

a ich wybór odbywa się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów obecnych na Zebraniu.

§19

Członkowie władz pełnią swe funkcje społecznie.

§20

Władze Stowarzyszenia mogą dokooptować do swego składu nowych członków na miejsce ustępujących w czasie trwania kadencji, z tym, że liczba osób dokooptowanych nie może przekroczyć 1/3 składu pochodzącego z wyboru.

§21

Walne Zebranie jest najwyższą władzą Stowarzyszenia.

§22

1. Walne Zebranie może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
2. Zwyczajne Walne Zebranie zwoływane jest raz na 12 miesięcy.
3. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji Rewizyjnej, albo na żądanie co najmniej 1/3 liczby członków Stowarzyszenia.
4. Nadzwyczajne Walne Zebranie jest zwoływane w terminie do 30 dni od daty złożenia wniosku i obraduje nad sprawami, dla których zostało zwołane.

§23

1. Uchwały Walnego Zebrania zapadają zwykłą większością głosów obecnych i uprawnionych do głosowania członków, o ile dalsze postanowienia Statutu nie stanowią inaczej.
2. Uchwały Zarządu i Komisji Rewizyjnej zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków tych władz.

§24

Do kompetencji Walnego Zebrania należy:

1. Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
2. Rozpatrywanie sprawozdań z działalności Stowarzyszenia.
3. Wytaczanie kierunków i uchwalanie planów działania.
4. Rozpatrywanie wniosków Zarządu i poszczególnych członków Stowarzyszenia.
5. Nadawanie członkostwa honorowego na wniosek Zarządu.
6. Podejmowanie uchwał w zakresie gospodarki majątkiem Stowarzyszenia.
7. Uchwalanie zmian w Statucie.
8. Rozpatrywanie odwołań członków od uchwał Zarządu.
9. Zatwierdzanie regulaminów działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
10. Podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia.

§25

O terminie, miejscu i porządku Walnego Zebrania Zarząd powiadamia pisemnie wszystkich członków co najmniej 14 dni przed terminem rozpoczęcia zebrania. W Walnym Zebraniu biorą udział wszyscy członkowie Stowarzyszenia.

§26

1. W skład Zarządu wchodzi od 4 do 6 osób, w tym minimum 2 kobiety i 2 mężczyzn, za wyjątkiem sytuacji opisanej w pkt. 2.

2. W przypadku braku odpowiedniej liczby kandydatów danej płci do Zarządu lub nieobsadzenia miejsc gwarantowanych w Zarządzie ze względu na płeć, są one obsadzone przez pozostałych kandydatów.
3. Na pierwszym posiedzeniu – nie później jednak niż w ciągu 7 dni po zakończeniu Walnego Zebrania – Zarząd wybiera spośród siebie:
  - przewodniczącego,
  - zastępcę,
  - sekretarza.

§27

Do kompetencji Zarządu należy:

1. Kierowanie bieżącą działalnością Stowarzyszenia.
2. Reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz.
3. (skreślony)
4. Podejmowanie uchwał o skreśleniu członków.
5. Zwoływanie Walnych Zebrań.
6. Zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia.
7. Ustalenie wysokości składek członkowskich i regulaminu ich opłacania
8. Występowanie do Walnego Zebrania z wnioskami o nadanie członkostwa honorowego.
9. Podejmowanie uchwał, dotyczących przyjęcia w poczet członków i ustania członkostwa.
10. Realizacja uchwalonego przez Walne Zebranie programu Stowarzyszenia oraz innych uchwał Walnego Zebrania.

§28

Zarząd zbiera się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na miesiąc.

§29

Organem kontroli wewnętrznej Stowarzyszenia jest Komisja Rewizyjna, składająca się z 3 osób, które wybierają spośród siebie przewodniczącego i sekretarza. Komisja rewizyjna jest niezależna od Zarządu Stowarzyszenia. Jej członkowie:

- nie mogą być członkami Zarządu Stowarzyszenia ani pozostawać z nimi w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia,
- nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej,
- nie mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji w Komisji Rewizyjnej zwrotu uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenia w wysokości wyższej niż określone w art. 8 pkt 8 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

§30

Komisja Rewizyjna przeprowadza co najmniej raz w roku kontrolę całokształtu działalności Stowarzyszenia.

§31

1. Komisja Rewizyjna ma prawo występowania do Zarządu z wnioskami, wynikającymi z kontroli i żądać wyjaśnień.
2. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy ponadto:

- a) Składanie sprawozdań na Walnym Zebraniu i zgłaszanie wniosku o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi,
- b) Prowadzenie okresowej kontroli opłacania składek członkowskich.

§32

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej ma prawo uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym.

Rozdział V

Majątek Stowarzyszenia

§33

Majątek Stowarzyszenia stanowią nieruchomości, ruchomości i środki finansowe.

§34

Przychody Stowarzyszenia pochodzą z:

- a) składek członkowskich,
- b) dotacji i subwencji, w tym z budżetu państwa,
- c) zapisów i darowizn,
- d) majątku Stowarzyszenia,
- e) prowadzonej działalności gospodarczej.

§35

1. Do podpisywania w imieniu Stowarzyszenia pism i dokumentów powodujących powstanie zobowiązań finansowych upoważnieni są przewodniczący i inny członek zarządu łącznie.
2. Do podpisywania innych pism upoważnieni są przewodniczący, sekretarz lub inna osoba wyznaczona przez Zarząd.

§36

Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, wyłącznie w rozmiarach, służących realizacji celów statutowych. Zyski z prowadzonej działalności mogą być wykorzystywane wyłącznie na prowadzenie działań statutowych.

§37

W zakresie gospodarki majątkiem Stowarzyszenia nie jest dopuszczone:

- udzielanie pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Stowarzyszenia w stosunku do jego członków, członków jego organów lub pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- przekazywanie majątku Stowarzyszenia na rzecz jego członków, członków organów Stowarzyszenia lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- wykorzystywanie majątku Stowarzyszenia na rzecz jego członków, członków organów Stowarzyszenia lub jego pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu organizacji,

- zakup na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Stowarzyszenia, członkowie organów Stowarzyszenia lub jego pracownicy oraz ich osoby bliskie.

Rozdział VI

Zmiana Statutu i rozwiązanie Stowarzyszenia

§38

Uchwałę w sprawie zmiany statutu lub rozwiązania Stowarzyszenia podejmuje zwyczajne lub nadzwyczajne Walne Zebranie większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania w pierwszym terminie i bez względu na liczbę obecnych w drugim terminie.

§39

1. W razie podjęcia uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia, Walne Zebranie wybiera Likwidatora, który prowadzi likwidację Stowarzyszenia.
2. Uchwała o rozwiązaniu Stowarzyszenia określa cel, na jaki przeznaczony zostanie majątek Stowarzyszenia.

If you are foreigner

Lambda Warszawa Association

Our mission is building a positive identity among lesbians, gay men, bisexuals and transgender individuals and creating social acceptance for them.

Our Association was established in 1997. We are a national organization, but most of our activities are based in the Warsaw area.

Our members are volunteers and professionals, who spend their time as volunteers, working in our projects.

Our statutory aims are:

- building a positive identity among lesbians and gays,
- promoting social tolerance for LGBT individuals,
- combating HIV/AIDS and STI infections,
- combating discrimination, especially discrimination on the grounds of sexual orientation.

Our mission is building a positive identity among lesbian, gay, bisexual and transgender individuals and creating social acceptance for them.

Professionalism is an important issue for us. We've already implemented the Volunteer's Ethical Code and became members of the Polish Helplines Association (PTPT), the Federation of Social Service Organizations Mazowia, the International Lesbian and Gay Association (ILGA-Europe), the National Federation of Non-Government Organizations; we've also signed and implemented the Non-governmental Chart of Rules of Service.

Among others we implement the following programmes:

An **Information and Support Centre**, providing information and support to homosexual individuals and their relatives. The centre runs a helpline for lesbians, gays and their relatives, support groups which help participants accept their or their relatives' sexuality (groups: for gays, for lesbians, for parents and relatives of lesbians and gays, and a new group for transsexual individuals); legal, medical and psychological counselling specialists holding bimonthly sessions; a library with a reading room providing homosexuality-related literature.

Monitoring media activity in relation to discrimination on the grounds of sexual preference, information on anti-discriminatory laws. The association conducts a survey among homosexuals with regard to discrimination on the grounds of sexual orientation.

The research provides data for the publication of the Report on Discrimination and Intolerance on the grounds of Sexual Orientation. As part of the program, the organisation monitors the press and the Internet for discrimination of lesbians and gays in the media, in the public sphere, discriminatory remarks made by politicians and by church representatives. Volunteers of the association provide information with regard to anti-discriminatory laws in Poland and the European Union to all interested, and, in the pre-referendum period, organise seminars on the observance of gay and lesbian rights in the European Union.

HIV/AIDS prevention programme “Safer Relationships”

As part of the programme, the organisation initiated harm-reduction programmes preventing damage done by prostitution and high-risk sexual behaviour. The volunteers of the project reach out to high-risk communities, providing them with information, condoms, lubricants and printed materials. Medical advice and counselling made it possible to give access to medical therapy for those in need, to work in the meeting place of the target group and to organise safer-sex workshops for men who are likely to engage in high-risk sexual behaviour.

Join us!

If you would like to start and facilitate a support group for foreign gay, bisexual or transgender people, you are more than welcome! If you have any other idea for your engagement in the work of our Association, do not hesitate to contact us at:

akolesnik@lambdawarszawa.org. We will discuss it together.

Publikacja sfinansowana ze środków
Funduszu Inicjatyw Obywatelskich
Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej